

Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) na podlagi 50. člena Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti – ZZrID (Uradni list RS, št. 186/21 in 40/23), ter 75. člena Splošnega akta o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 166/22) izdaja

Pravila za delo mednarodnega panela v okviru Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2023

I. Splošno

Pravila za delo mednarodnega panela (v nadaljnjem besedilu: pravila) v okviru Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2023 so pripravljena ob upoštevanju Splošnega akta o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 166/22 z dne 30. 12. 2022; v nadaljnjem besedilu: Splošni akt), Metodologije ocenjevanja prijav v postopkih za (so)financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti št. 6319-5/2022-5 z dne 9. 1. 2023 in št. 6319-5/2022-6 z dne 17. 1. 2023 – popr. (v nadaljnjem besedilu: Metodologija), Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2023, št. 6316-14/2022-8 z dne 11. 1. 2023 v (nadaljnjem besedilu: javni razpis) in Sklepa o spremembi višine sredstev za realizacijo Javnega razpisa za sofinanciranje raziskovalnih projektov za leto 2023, št. 6316-14/2022-222 z dne 6. 9. 2023.

Pravila vključujejo predstavitev javnega razpisa članom mednarodnega panela (v nadaljnjem besedilu: panel), ki ga sestavljajo člani zunanjega ekspertnega panela za raziskovalne projekte in tuji recenzenti.

S pravili se določajo pogoji in navodila, ki jih bo panel upošteval pri pripravi prednostnega seznama za (so)financiranje raziskovalnih projektov na podlagi javnega razpisa.

II. Predstavitve javnega razpisa članom panela

1. Pogoji za vodje projektov

Pogoji za vodje projektov, ki jih prijavitelji prijavljajo na javni razpis, so definirani z Zakonom o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti – ZZrID (Uradni list RS, št. 186/21 z dne 30. 11. 2021 in 40/23 z dne 3. 4. 2023), Kriteriji za ugotavljanje izpolnjevanja izkazovanja mednarodno primerljivih raziskovalnih rezultatov in obdobje zajema mednarodno primerljivih raziskovalnih rezultatov za vodjo raziskovalnega projekta in programa št. 007-5/2022-3, z dne 16. 5. 2022 in Sprememb Kriterijev za ugotavljanje izpolnjevanja izkazovanja mednarodno primerljivih raziskovalnih rezultatov in obdobje zajema mednarodno primerljivih raziskovalnih rezultatov za vodjo raziskovalnega projekta in programa št. 007-1/2023-1 z dne 2. 2. 2023, Splošnim aktom, Metodologijo in javnim razpisom.

2. Ocenjevanje

V javnem razpisu je določeno, da se ocenjevanje izvede v skladu z določbami Splošnega akta in Metodologije.

Prijave za (so)financiranje raziskovalnih projektov v okviru točk 2.a, 2.b in 2.c javnega razpisa ocenjujeta dva tuja recenzenta po postopku iz 73. člena Splošnega akta. Eden izmed recenzentov je recenzent poročevalec. V primeru neusklajenega poročila zunanji ekspertni panel določi tretjega recenzenta.

Prijave za (so)financiranje raziskovalnih projektov v okviru točk 2.d ocenjujejo štirje recenzenti po postopku iz 73. člena Splošnega akta. Pri tem morata biti v skladu z 9. točko javnega razpisa najmanj dva recenzenta s primarne vede in eden od njiju mora biti recenzent – poročevalec.

Recenzenti ocenijo predlog temeljnega projekta in temeljnega podoktorskega projekta z ocenami za naslednje kriterije:

- Ocena BT1 – Znanstvena odličnost raziskovalcev [0 – 5 tč.];
- Ocena BT2 – Znanstvena odličnost prijave [0 – 5 tč.];
- Ocena BT3 – Kakovost in učinkovitost izvedbe [0 – 5 tč.];

Recenzenti ocenijo predlog aplikativnega projekta in aplikativnega podoktorskega projekta z ocenami za naslednje kriterije:

- Ocena BA1 – Znanstvena odličnost raziskovalcev [0 – 5 tč.];
- Ocena BA2 – Znanstvena odličnost prijave [0 – 5 tč.];
- Ocena BA3 – Kakovost in učinkovitost izvedbe [0 – 5 tč.];
- Ocena BA4 – Družbeni in gospodarski vpliv [0 – 5 tč.];

Recenzent – poročevalec koordinira pripravo usklajenega poročila z drugim recenzentom. V primeru, da se recenzenta oziroma recenzenti uskladijo, je prijava ocenjena z eno skupno oceno. Medtem, ko so numerične ocene usklajene, če je zapisana le ena skupna ocena in le ena ocena za vsak kriterij, opisni del usklajene ocene predstavlja skupno besedilo obeh oziroma vseh recenzentov. Usklajeno poročilo potrjena oziroma potrjuje vsi recenzenti.

Recenzent – poročevalec slogovno in vsebinsko uredi združeno delovno poročilo ter uskladi skupno oceno za vsak kriterij. Če recenzenti dosežejo soglasje, podpišejo združeno delovno poročilo, ki tako postane usklajeno poročilo. Poročilo se šteje za usklajeno, če soglasje dosežeta najmanj dva recenzenta. Če prijavo ocenjujeta dva recenzenta in se ne uskladita, zunanji ekspertni panel za projekte določi tretjega recenzenta. Če se recenzenti ne uskladijo, se v nadaljnjem postopku obravnavajo posamična poročila recenzentov.

Znanstveni urednik opravi neodvisni strokovni nadzor nad konsistentnostjo ocenjevanja recenzentov pri čemer še zlasti skrbijo za berljivost in razumljivost ter odpravo očitnih pomot oziroma neustreznih komentarjev pripravljenih recenzij tako, da na svoje ugotovitve opozorijo tuje recenzente, ne smejo pa posegati v ocene. Znanstveni uredniki v postopku evalvacije ne sodelujejo kot recenzenti.

V primeru neusklajenega poročila prijav v okviru točk 2.a, 2.b in 2.c javnega razpisa prijavo oceni še tretji recenzent. Panel določi oceno projekta kot povprečno oceno treh recenzentov, razen v primeru projektov, pri katerih se ocene recenzentov bistveno razlikujejo, to je, da ena ocena odstopa najmanj za dve točki od povprečja ocen. Te projekte panel posebej obravnava in se odloči, ali povprečje vseh ocen dejansko odraža kakovost predlaganega projekta. Če povprečje vseh ocen ne odraža kakovosti projekta, panel lahko izloči največ eno oceno in izračuna novo povprečje brez izločene ocene. Panel odločitev obrazloži.

V primeru neusklajenega poročila prijav v okviru točk 2.d panel določi oceno projekta kot povprečno oceno štirih recenzentov, razen v primeru projektov, pri katerih se ocene recenzentov bistveno razlikujejo, to je, da ena ocena odstopa najmanj za dve točki od povprečja ocen. Te projekte panel posebej obravnava in se odloči, ali povprečje vseh ocen dejansko odraža kakovost predlaganega

projekta. Če povprečje vseh ocen ne odraža kakovosti projekta, panel lahko izloči največ eno oceno in izračuna novo povprečje brez izločene ocene. Panel odločitev obrazloži.

3. Vrste raziskovalnih projektov

- Manjši temeljni in aplikativni raziskovalni projekti, ki jih agencija sofinancira v okvirni višini 100.000 EUR letno. Sofinanciranje projekta traja 3 leta (ali manj, če je prijavljen tako). Panel lahko predlaga sofinanciranje projektov v zmanjšani vrednosti, to je 50.000 EUR letno (predvsem na področju družboslovja, matematike in klinične medicine), pri čemer je takšnih projektov lahko največ 10 % od izbranih projektov za vse vede skupaj.
- Podoktorski temeljni in aplikativni raziskovalni projekti, ki jih agencija sofinancira v okvirni višini 50.000 EUR letno. Sofinanciranje traja 2 leti.
- Temeljni raziskovalni projekti v okviru Programa dr. Aleša Debeljaka, ki jih agencija sofinancira v okvirni višini 100.000 EUR letno. Sofinanciranje projekta traja 3 leta (ali manj, če je prijavljen tako).
- Veliki temeljni raziskovalni projekti, ki jih agencija sofinancira v okvirni višini 400.000 EUR letno. Sofinanciranje projekta traja 3 leta.

4. Predvidena sredstva javnega razpisa

Predvideni okvirni letni obseg sredstev za manjše temeljne in aplikativne raziskovalne projekte ter podoktorske temeljne in aplikativne raziskovalne projekte (točki 2.a in 2.b javnega razpisa) znaša 19.100.000,00 EUR. Pri izvedbi javnega razpisa se pri dodelitvi sredstev za sofinanciranje raziskovalnih projektov upošteva tak razrez sredstev po znanstvenih vedah na nivoju letnih sredstev, da se razmerje sredstev med znanstvenimi vedami v letu 2023 okvirno ohranja glede na razmerje v letu 2022.

Znanstvene vede	Razmerje sredstev v 2022 (v %)	Razmerje sredstev na aktualnem javnem razpisu (v %)
Naravoslovno–matematične vede	21,0	22,2
Tehniške vede	26,9	25,6
Medicinske vede	14,0	14,3
Biotehniške vede	11,7	12,2
Družboslovne vede	11,0	10,8
Humanistične vede	15,4	14,9
SKUPAJ	100,0	100,0

Okvirno 10 % sredstev vsake znanstvene vede je namenjeno raziskavam z interdisciplinarnega področja.

Predvideni okvirni letni obseg sredstev za sofinanciranje temeljnih raziskovalnih projektov - Program dr. Aleša Debeljaka (točka 2.c javnega razpisa) znaša 1.200.000,00 EUR.

Predvideni okvirni letni obseg sredstev za sofinanciranje velikih temeljnih raziskovalnih projektov (točka 2.d javnega javnega razpisa) znaša 3.200.000,00 EUR.

5. Sodelujoča telesa v evalvacijskem postopku

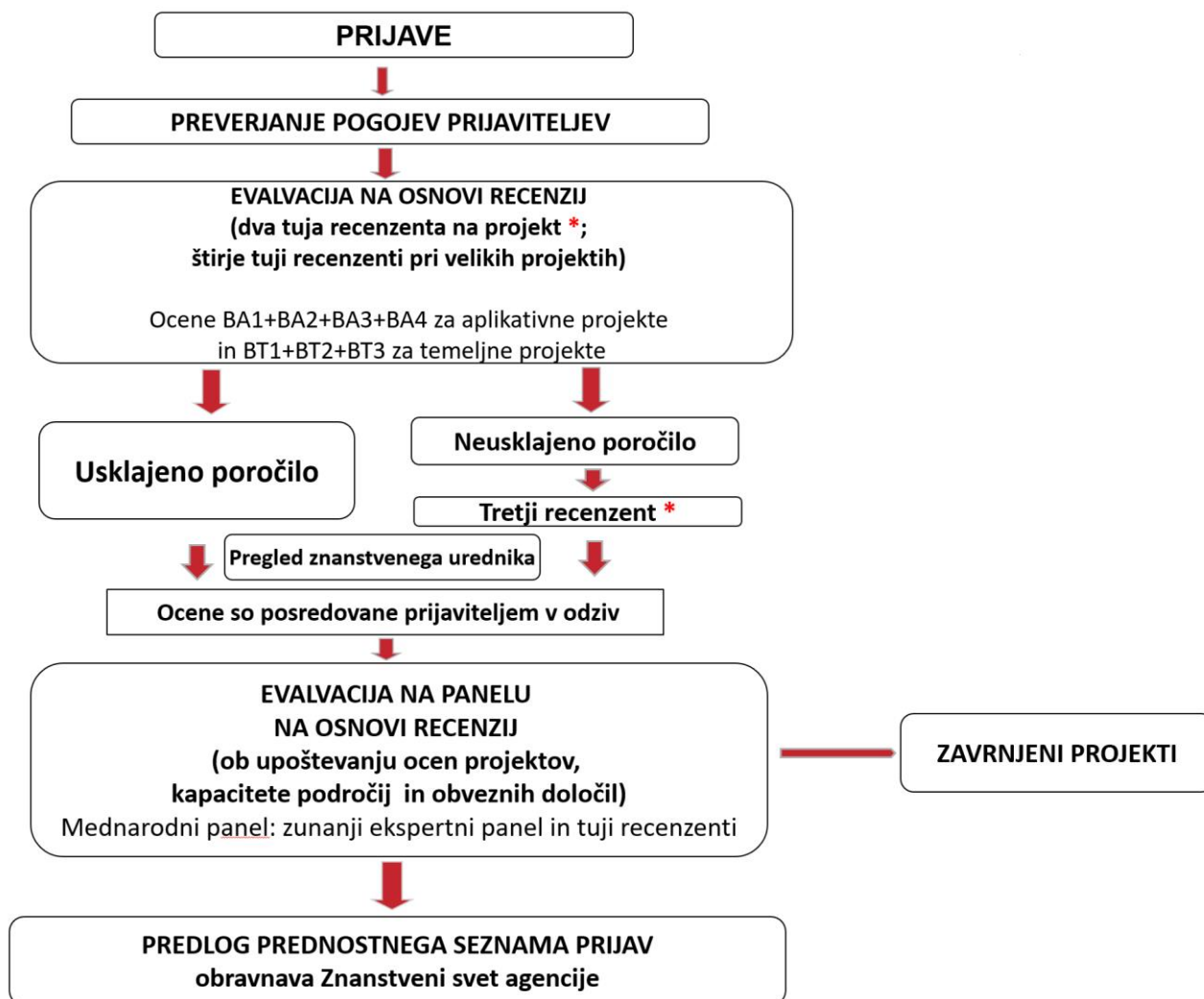
V evalvacijskem postopku sodelujejo naslednja telesa z navedenimi nalogami:

- Znanstveni svet agencije (v nadaljnjem besedilu: ZSA):
 - o potrditev širšega seznama recenzentov in imenovanje znanstvenih urednikov na predlog zunanjega ekspertnega panela,
 - o sprejem predloga sklepa o izboru projektov.
- Zunanji ekspertni panel (v nadaljnjem besedilu: ZEP):
 - o imenovanje recenzentov in predlog znanstvenih urednikov k posamezni prijavi na podlagi širšega seznama, ki so ga skladno s svojimi pristojnostmi predlagali znanstveni sveti ved (v nadaljnjem besedilu: ZSV) in potrdil ZSA ter podajanje dodatnih recenzentov v primeru, da se ugotovi, da ni dovolj ustreznih recenzentov na posameznem raziskovalnem področju glede na vsebino prijav in v okviru seznama recenzentov, ki ga predhodno enkrat letno potrdi ZSA.
 - o pregled usklajenih poročil oziroma posamičnih poročil recenzentov, kadar so ti neusklajeni, ter odzivov prijaviteljev na posamična poročila recenzentov, kadar so ti neusklajeni;
 - o poročanje panelu o usklajenih poročilih oziroma posamičnih poročilih recenzentov, kadar so ti neusklajeni.¹,
 - o ocenjevanje oziroma vodenje postopka ocenjevanja,
 - o predložitev prednostnega seznama prijav v sprejem ZSA.
- Tuji recenzenti:
 - o ocenjevanje prijav.
- Znanstveni uredniki:
 - o strokovni nadzor recenzij.
- Panel:
 - o obravnavanje usklajenih poročil oziroma posameznih poročil recenzentov v primeru neusklajenega poročila in odzivov prijaviteljev,
 - o oblikovanje predloga razvrstitve prijav za (so)financiranje.
- Opazovalci ZSV:
 - o opazujejo delo panela – usklajenost dela s predpisi,
 - o napišejo poročilo o delu panela.

6. Prikaz evalvacijskega sistema

Postopek ocenjevanja prijav poteka v eni fazi, ocenjevanje pa se izvede v skladu s predpisanimi določbami.

¹ Opomba: poročilo ZEP panelu je samostojni sestavni del dokumentacije evalvacijskega postopka.

III. Izvedbena navodila za delo panela

1. Izvedba panela

Agencija bo organizirala panel preko videokonference (aplikacija Zoom).

2. Zunanji opazovalci – člani znanstvenoraziskovalnih svetov ved

Zunanji opazovalci so člani ZSV. Zunanji opazovalci imajo naslednje pristojnosti:

- Niso člani panela in v času zasedanja panela ne smejo razpravljati o konkretnih prijavah projektov s člani panela in javnimi uslužbenci agencije na lokaciji zasedanja panela ali izven nje.
- Opazujejo delo panela glede na predpisan postopek.
- Napišejo poročilo o delu panela, ki ga dostavijo agenciji in predstavijo ZSV.
- S podatki iz ocenjevalnega postopka ravnajo kot s podatki s stopnjo tajnosti *Interno*, zato njihovo razširjanje ni dovoljeno v nobeni obliki.

3. Gradivo za panel

Člani panela pri svojem delu upoštevajo določila javnega razpisa, Splošnega akta in Metodologije ter prejmejo oziroma dostopajo do naslednjega gradiva:

- Navodilo za delo panela v obliki prosojnic.
- Tabele prijav z ocenami recenzentov po raziskovalnih področjih, po padajoči (v odstotku določeni) vrednosti razmerja ocene posamezne prijave glede na najvišjo možno oceno prijave.
- Poročila recenzentov.
- Prijave.
- Odzive prijavitelja na poročila recenzentov.
- Poročilo ZEP o ocenah recenzentov pri posameznih projektih.

4. Upoštevani elementi pri pripravi predloga prednostnega seznama prijav za (so)financiranje projektov

Panel pri pripravi predloga prednostnega seznama prijav za (so)financiranje projektov upošteva:

- Skupno oceno na podlagi usklajenega poročila obeh recenzentov.
Najvišja možna ocena prijave je 20 točk za aplikativne projekte ter 15 točk za temeljne projekte. V primeru neusklajenega poročila prijav okviru točk 2.a, 2.b in 2.c javnega razpisa panel določi oceno projekta kot povprečno oceno treh recenzentov, razen v primeru projektov, pri katerih se ocene recenzentov bistveno razlikujejo, to je, da ena ocena odstopa najmanj za dve točki od povprečja ocen. V tem primeru lahko panel izloči največ eno oceno in izračuna novo povprečje brez izločene ocene. Panel odločitev obrazloži.
V primeru neusklajenega poročila prijav okviru točk 2.d panel določi oceno projekta kot povprečno oceno štirih recenzentov, razen v primeru projektov, pri katerih se ocene recenzentov bistveno razlikujejo, to je, da ena ocena odstopa najmanj za dve točki od povprečja ocen. Te projekte panel posebej obravnava in se odloči, ali povprečje vseh ocen dejansko odraža kakovost predlaganega projekta. Če povprečje vseh ocen ne odraža kakovosti projekta, panel lahko izloči največ eno oceno in izračuna novo povprečje brez izločene ocene. Panel odločitev obrazloži.
Pri primerjavi ocen različnih vrst projektov panel upošteva (v odstotku določene) vrednosti razmerja ocene prijave glede na najvišjo možno oceno posamezne prijave.
- Mejni prag skupne ocene je doseženih 12 točk za aplikativne projekte ter doseženih 10 točk za temeljne projekte. Na predlog prednostnega seznama prijav za (so)financiranje projektov ne more biti uvrščena prijava s skupno oceno nižjo od mejnega praga ali, če ne doseže mejnega praga, ki za posamezen kriterij predstavlja dosežene tri točke.
- Kapaciteto znanstvenih ved in področij, ki je določena z javnim razpisom in Metodologijo.
- Določilo glede zastopanosti interdisciplinarnih projektov.
- Določila glede zastopanosti deležev specifičnih vrst projektov (podoktorski projekti, aplikativni projekti, projekti *mlajših doktorjev, raziskovalcev srednje generacije in ostalih raziskovalcev*), kot jih opredeljuje tč. 5.1 javnega razpisa.
- Določila glede obravnave prijav, prijavljenih v okviru Programa dr. Aleša Debeljaka, kot jih opredeljujeta tč. 5.2 in 11 javnega razpisa.
- Določila glede obravnave prijav velikih temeljnih projektov, kot jih opredeljujeta tč. 5.3 in 11 javnega razpisa.
- Odzive prijaviteljev na poročila recenzentov v primeru enakega števila točk dveh ali več prijav in v primeru neusklajenega poročila.
- Poročilo ZEP o ocenah recenzentov pri posameznih projektih.
- Prag za (so)financiranje raziskovalnih projektov prijavljenih v okviru sheme vodilne agencije, ki je določen z uvrstitvijo med 20 % najboljše ocenjenih raziskovalnih projektov (število odobrenih projektov glede na prejete prijave).

5. Naloge panela

Panel obravnava usklajena poročila oziroma posamična poročila recenzentov v primeru neusklajenega poročila in odzive prijaviteljev.

V primeru neusklajenega poročila prijav okviru točk 2.a, 2.b in 2.c javnega razpisa panel skladno z določili 76. člena Splošnega akta določi oceno projekta kot povprečno oceno treh recenzentov. Panel posebej obravnava predloge projektov, pri katerih se ocene recenzentov bistveno razlikujejo, in se odloči, ali povprečje treh ocen dejansko odraža kakovost predlaganega projekta. Če povprečje treh ocen ne odraža kakovosti projekta, panel lahko izloči največ eno oceno in izračuna novo povprečje brez izločene ocene. Panel obravnava tiste predloge projektov, pri katerih ena ocena odstopa najmanj za dve točki od povprečja ocen. V primeru enakega števila točk dveh ali več prijav panel pri odločitvi upošteva ocene recenzentov, prijave projektov in odzive prijaviteljev. Panel svojo odločitev obrazloži.

Na potekajočem javnem razpisu je agencija pridobila individualne recenzije recenzentov za vseh 1015 prijav. Izmed vseh prijav je:

- 13 prijav takih, kjer ocenjevalci niso dosegli soglasja in niso izdelali usklajene ocene in je agencija pridobila oceno tretjega recenzenta;
- 1002 prijav, kjer so ocenjevalci izdelali usklajeno oceno za prijavo.

Panel izdelava predlog razvrstitve prijav za (so)financiranje projektov, ki se glede na ocene pripravi za vsako vedo in za projekte na področju interdisciplinarnih raziskav posebej po področjih v okviru vede.

Panel upošteva kapacitete področij in obvezne deleže izbranih projektov po vedah, po vrstah projektov in kategorijah kariernih stopenj določenih v Metodologiji, Splošnem aktu in javnem razpisu. V primeru enakega števila točk dveh ali več prijav panel pri odločitvi o izboru prijav upošteva ocene, prijave projektov in odzive prijaviteljev na posamična poročila recenzentov v primeru neusklajenega poročila.

Panel mora skladno s kapaciteto znanstvenih ved upoštevati določeno število enot na znanstveno vedo (1 enota = 100.000 EUR) in okvirno število enot na raziskovalno področje. Pri tem lahko glede na kakovost prijav na posameznem raziskovalnem področju, ob upoštevanju ostalih določil javnega razpisa, predlaga eno enoto več ali manj glede na kapaciteto področja.

Pri razvrstitvi projektov mora panel upoštevati določila glede zastopanosti deležev specifičnih vrst projektov, ki znašajo:

- za podoktorske projekte vsaj 12,1 % sredstev za realizacijo točk 2.a in 2.b javnega razpisa,
- za aplikativne projekte vsaj določen delež sredstev v okviru posamezne vede, in sicer:
 - o 5 % naravoslovje, medicina in družboslovje,
 - o 15 % biotehnika,
 - o 30 % tehnika,
- za projekte mladih doktorjev (največ 7 let po letu zagovora prvega doktorata) vsaj 24,2 % sredstev za realizacijo točk 2.a in 2.b javnega razpisa,
- za projekte raziskovalcev srednje generacije (največ 15 let po letu zagovora prvega doktorata) vsaj 24,2 % sredstev za realizacijo točk 2.a in 2.b javnega razpisa,
- za projekte ostalih raziskovalcev (več kot 15 let po letu zagovora prvega doktorata) vsaj 24,2 % sredstev za realizacijo točk 2.a in 2.b javnega razpisa.

Če je zastopanost deleža izbranih prijav specifičnih vrst projektov višja od predpisanega minimalnega deleža, mora panel v primeru izbora prijave specifičnih vrst projektov, ki ima nižjo skupno oceno kot prijava oziroma prijave, ki bi se po vrstnem redu dosežene ocene sicer uvrstile na prednostni seznam prijav, svojo odločitev posebej obrazložiti. V preseganje minimalnega deleža specifičnih vrst projektov se ne vštevata zadnje izbrana prijava, ki pomeni doseganje minimalnega deleža in hkrati nekoliko presega minimalni delež.

Določilo prejšnjega odstavka velja tudi za prijave projektov, ki jih panel predlaga na rezervno listo projektov.

Predlog prednostnega seznama prijav sprejme panel z večinsko odločitvijo in pripravi poročilo.

Panel pri svojem delu upošteva določila javnega razpisa, Splošnega akta, Metodologije in teh pravil, ob administrativni pomoči javnih uslužbencev agencije.

IV. Pravila za delo mednarodnega panela

Na podlagi teh pravil so izdelana pravila za delo mednarodnega panela v obliki predstavitve pravil za delo panela v angleškem jeziku.

V. Končna določba

Ta pravila začnejo veljati naslednji dan po objavi na spletni strani agencije.

Dr. Špela Stres
v. d. direktorja

Datum: 7. 9. 2023
Št.: 6316-14/2022-225